

FI Dnr 12-12069

Finansinspektionen
P.O. Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Förlängd tillämpning av vissa bestämmelser i föreskrifter och allmänna råd om kapitaltäckning och stora exponeringar

Sammanfattning

Finansinspektionen beslutar om ändringar i föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2007:1) om kapitaltäckning och stora exponeringar. Föreskrifterna gäller för kreditinstitut, värdepappersbolag, betalningsinstitut och vissa fondbolag. Beslutet innebär att tillämpningen av två bestämmelser förlängs till och med den 31 december 2013. Syftet är att undvika att dessa bestämmelser upphör att gälla innan en ny EU-förordning träder i kraft.

Den ena bestämmelsen berör enbart institut med tillstånd att använda en intern riskklassificeringsmetod (IRK-metod) för att beräkna kapitalkravet för kreditrisk. Bestämmelsen innebär att det exponeringsviktade genomsnittet av de LGD-värden (Loss given default) som används för att beräkna riskvägda exponeringsbelopp för vissa portföljer ska vara lägst 10 procent.

Den andra bestämmelsen gäller kapitalbasinstrument som utgör eget kapital enligt 3 kap. 2 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar, men som inte uppfyller kraven på att vara jämställda med stamaktier vid likvidation eller konkurs. Bestämmelsen innebär att sådana instrument ska få räknas som primärkapitaltillskott.

Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2013.

1 Utgångspunkter

1.1 Nuläge

För närvarande pågår förhandlingar om en kapitaltäckningsförordning och ett nytt kapitaltäckningsdirektiv (CRR/CRD 4)¹ på EU-nivå. När kapitaltäckningsförordningen träder i kraft kommer den att ersätta delar av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva kreditinstitut (kreditinstitutsdirektivet) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut. När det gäller Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd (FFFS 2007:1) om kapitaltäckning och stora exponeringar (föreskrifterna) kommer stora delar att upphävas och ersättas av direkt gällande bestämmelser i EU-förordningen.

Den nya kapitaltäckningsförordningen föreslås börja gälla den 1 januari 2013. Förhandlingarna i EU har emellertid dragit ut på tiden och det är inte rimligt att tro att förordningen kommer att träda i kraft vid denna tidpunkt. Mot denna bakgrund förlänger Finansinspektionen tillämpningen av vissa tidsbegränsade bestämmelser i föreskrifterna till och med den 31 december 2013. Syftet är att undvika att dessa bestämmelser upphör att gälla innan kapitaltäckningsförordningen träder i kraft.

1.2 Rättsliga förutsättningar

Ändringarna görs med stöd av bemyndiganden i 32 § 6 och 11 förordningen (2006:1533) om kapitaltäckning och stora exponeringar.

1.3 Ärendets beredning

Finansinspektionen har skickat föreskriftsförslaget till 20 remissinstanser. Dessa har dels fått tillfälle att svara skriftligt, dels inbjudits till ett remissmöte som ägde rum den 23 november 2012. Finansinspektionen tog emot sex remissvar, vilka behandlas nedan.

2 Motiv och överväganden

Finansinspektionen har identifierat två bestämmelser i föreskrifterna vars tillämpning förlängs med anledning av att de kommer att ersättas av liknande bestämmelser i den föreslagna kapitaltäckningsförordningen. Bestämmelserna

¹ Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om tillsynskrav för kreditinstitut och värdepappersföretag och förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om behörighet att utöva verksamhet i kreditinstitut och om tillsyn av kreditinstitut och värdepappersföretag samt om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/87/EG om extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i ett finansiellt konglomerat.

rör beräkningen av det exponeringsviktade genomsnittet av LGD-värden och förutsättningarna för vissa kapitalbasinstrument att inräknas i det primära kapitalet. Nedan följer en redogörelse för de ändringar som Finansinspektionen gör och de överväganden som gjorts.

2.1 Remissinstansernas generella synpunkter

Svenska Bankföreningen framhåller att det av administrativa skäl även vore lämpligt att tillåta en oförändrad tillämpning av övriga tidsbegränsade regler i föreskrifterna fram till dess att kommande kapitaltäckningsregler träder i kraft.

Finansinspektionens avsikt med de övriga tidsbegränsade bestämmelserna i föreskrifterna är att institut under en övergångsperiod ska kunna anpassa sig till förändrade regler. Någon motsvarighet till dessa bestämmelser finns varken i förslaget till kapitaltäckningsförordning eller i förslaget till kapitaltäckningsdirektiv. EU har därmed inte ansett att fler än de två övergångsregler som nu förlängs, ska fortsätta att tillämpas. Mot denna bakgrund anser Finansinspektionen inte att det är aktuellt att i detta arbete förlänga tillämpningen av övriga tidsbegränsade bestämmelser.

2.2 Exponeringsviktat genomsnitt av LGD-värden

Finansinspektionens ställningstagande: Tillämpningen av bestämmelsen i 39 kap. 13 § föreskrifterna som reglerar det exponeringsviktade genomsnittet av LGD-värden (Loss given default) förlängs till och med den 31 december 2013.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: *Riksbanken*, *Svenska Bankföreningen* och *FAR* tillstyrker förslaget. *Konkurrensverket*, *Finansbolagens förening* och *Fondbolagens förening* har inga synpunkter på förslaget.

Finansinspektionens skäl: I 39 kap. 13 § föreskrifterna finns en bestämmelse som berör institut som har fått tillstånd att tillämpa en intern riskklassificeringsmetod (s.k. IRK-metod) för att beräkna kapitalkravet för kreditrisk. Bestämmelsen innebär att det exponeringsviktade genomsnittet av de LGD-värden (Loss given default) som används för att beräkna riskvägda exponeringsbelopp för en viss portfölj ska vara lägst 10 procent, ett så kallat LGD-golv. Enligt nuvarande lydelse gäller paragrafen endast till och med den 31 december 2012.

Bestämmelsen har sin grund i artikel 154.5 i kreditinstitutsdirektivet (införd genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/76/EU av den 24 november 2010 om ändring av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG vad gäller kapitalkrav för handelslager, värdepapperisering och samlad tillsynsbedömning av ersättningspolitik). Enligt sin lydelse ska den EU-rättsliga bestämmelsen tillämpas till och med den 31 december 2012.

En liknande bestämmelse återfinns i artikel 160.4 i förslaget till kapitaltäckningsförordning. Denna bestämmelse föreslås bli permanent.

Om Finansinspektionen inte förlänger tillämpningen av bestämmelsen i 39 kap. 13 § föreskrifterna innebär det att instituten under en period får beräkna kapitalkravet på ett annat sätt. Såvitt det nu går att bedöma kommer instituten emellertid få ändra tillbaka till den nuvarande metoden när den föreslagna kapitaltäckningsförordningen träder i kraft. För att instituten ska kunna fortsätta att tillämpa bestämmelsen och därmed hålla beräkningen av kapitalkravet konsistent över tiden förlängs därför tillämpningen av bestämmelsen till och med den 31 december 2013. En förlängning har också tillstyrkts av *Riksbanken, Svenska Bankföreningen* och *FAR*. Om kapitaltäckningsförordningen träder i kraft före den 31 december 2013 kommer den svenska bestämmelsen att upphävas.

Som nämnts ovan upphör den svenska bestämmelsens motsvarighet i kreditinstitutsdirektivet att gälla den 31 december 2012. Finansinspektionen bedömer emellertid inte att det finns något hinder mot att nationellt reglera denna fråga till dess att kapitaltäckningsförordningen träder i kraft.

2.3 Kapitalbasinstrument

Finansinspektionens ställningstagande: Tillämpningen av bestämmelsen i punkten 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:45) om ändring i föreskrifterna förlängs till och med den 31 december 2013.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: *Svenska Bankföreningen* och *FAR* tillstyrker förslaget. *Konkurrensverket, Finansbolagens förening* och *Fondbolagens förening* har inga synpunkter på förslaget. *Riksbanken* accepterar förslaget, men anser att berörda institut skyndsamt ska konvertera kapitalbasinstrumenten i fråga till stamaktier. *Riksbanken* uppmanar därför Finansinspektionen att noga följa att så sker.

Finansinspektionens skäl: Av punkten 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna till Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2011:45) om ändring i föreskrifterna framgår att kapitalbasinstrument som utgör eget kapital enligt 3 kap. 2 § lagen (2006:1372) om kapitaltäckning och stora exponeringar, men som inte uppfyller kraven på att vara jämställda med stamaktier vid likvidation eller konkurs, ska få räknas som primärkapitaltillskott. Enligt bestämmelsens nuvarande lydelse gäller detta till den 31 december 2012.

Bestämmelsen har sin grund i punkt 4 i ingressen till Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/111/EG av den 16 september 2009 om ändring av direktiven 2006/48/EG, 2006/49/EG och 2007/64/EG vad gäller banker

anslutna till centrala kreditinstitut, vissa frågor som gäller kapitalbasen, stora exponeringar, tillsynsrutiner och krishantering. På EU-nivå anges inte någon gräns för hur länge bestämmelsen ska tillämpas.

För denna typ av instrument finns övergångsregler i artikel 463 i förslaget till kapitaltäckningsförordning. Reglerna innebär att instrument som tidigare klassificerats som primärkapitaltillskott och som inte uppfyller kraven i kapitaltäckningsförordningen kommer att fasas ut. Utfasningsreglerna medför att instituten under en tioårsperiod gradvis får räkna med en mindre del av sådana instrument. När kapitaltäckningsförordningen träder i kraft kommer, enligt förslaget, de berörda instrumenten att få räknas med till 90 procent under det första året.

Då den aktuella svenska bestämmelsen återkommer i förslaget till kapitaltäckningsförordning förlängs bestämmelsens tillämpning för att hålla definitionen av kapitalbasen konsistent. Om inte tillämpningen av bestämmelsen förlängs kommer de berörda kapitalbasinstrumenten att upphöra att kvalificera som primärt kapital. Finansinspektionen anser inte att detta är lämpligt. I stället ska dessa instrument fasas ut som primärkapitaltillskott enligt de föreslagna övergångsbestämmelserna i kapitaltäckningsförordningen. Finansinspektionen har förståelse för *Riksbankens* åsikt om en skyndsam konvertering av berörda instrument till stamaktier. En sådan åtgärd är dock upp till de enskilda instituten att besluta om. Finansinspektionen har ingen möjlighet att kräva detta.

Tillämpningen av bestämmelsen förlängs till och med den 31 december 2013. Om kapitaltäckningsförordningen träder i kraft före detta datum kommer den svenska bestämmelsen att upphävas.

3 Förslagets konsekvenser

Ändringarna innebär endast en förlängning av tillämpningen av befintliga regler och medför inte någon förändring i sak.

Materiella kostnader

Bestämmelsen som rör det s.k. LGD-golvet berör institut med IRK-tillstånd som har denna typ av exponeringar. I dagsläget har sju finansiella företagsgrupper samt fem sparbanker IRK-tillstånd med exponeringar som berörs av LGD-golvet. Om tillämpningen av bestämmelsen inte förlängs medför det att institut som berörs av detta golv får ett lägre kapitalkrav. Effekten begränsas dock om de s.k. golvreglerna enligt 5 § första och andra styckena lagen (2006:1372) om införande av lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar förlängs. Ett sådant förslag har remissbehandlats (Fi2012/4155/FMA).

Bestämmelsen om kapitalbasinstrument rör institut som exempelvis har aktier med preferens i likvidation. Denna typ av instrument bedöms inte vara vanligt förekommande bland instituten. För berörda institut kan det dock påverka

kapitalbasen väsentligt beroende på om dessa instrument får medräknas eller inte. Om tillämpningen av bestämmelsen inte förlängs medför det att de berörda instrumenten upphör att kvalificera som primärt kapital.

Administrativa kostnader

Om tillämpningen av LGD-bestämmelsen inte skulle förlängas skulle det under en övergångsperiod innebära en inkonsekvens i metoden för beräkning av kapitalkravet, vilket borde medföra administrativa kostnader för instituten.

När det gäller de berörda kapitalbasinstrumenten innebär inte ändringen några väsentliga administrativa kostnader.

Konsekvenser för övriga

Ändringen bedöms få marginella effekter för övriga samhället, konsumenterna och Finansinspektionen.